
MONOGRAFIE PRAWNICZE

JAWNOŚĆ
I JEJ OGRANICZENIA

Redaktor naukowy
GRAŻYNA SZPOR

TOM IV

ZNACZENIE ORZECZNICTWA

MAŁGORZATA JAŚKOWSKA (red.)

Wydawnictwo C.H.Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

GRAŻYNA SZPOR (Redaktor naukowy) • JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA

TOM IV
ZNACZENIE ORZECZNICTWA

Pod redakcją
MAŁGORZATY JAŚKOWSKIEJ

Polecamy nasze publikacje:

Z. Cieślak (red.)

**JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA. TOM II.
PODSTAWY AKSJOLOGICZNE**

Z. Kmieciak (red.)

**JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA. TOM III.
SKUTECZNOŚĆ REGULACJI**

G. Szpor (red.)

INTERNET. PUBLICZNE BAZY DANYCH I BIG DATA

G. Szpor (red.)

**INTERNET. OCHRONA WOLNOŚCI, WŁASNOŚCI
I BEZPIECZEŃSTWA**

G. Szpor, R. Wiewiórowski (red.)

**INTERNET. PRAWNO-INFORMATYCZNE PROBLEMY SIECI,
PORTALI I E-USŁUG**

G. Szpor (red.)

**INTERNET. CLOUD COMPUTING. PRZETWARZANIE
W CHMURACH**

www.ksiegarnia.beck.pl

JAWNOŚĆ I JEJ OGRANICZENIA

Redaktor naukowy
GRAŻYNA SZPOR

TOM IV

ZNACZENIE ORZECZNICTWA

Pod redakcją
MAŁGORZATY JAŚKOWSKIEJ

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2014

Wydawca: Natalia Adamczyk

Publikacja wydana w ramach projektu
Nr DOBR/0075/R/ID2/2013/03 realizowanego na rzecz
bezpieczeństwa i obronności państwa „Model regulacji jawności
i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym”
współfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Recenzja naukowa:
Prof. dr hab. Zbigniew Cieślak

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2014**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-6822-1

ISBN e-book 978-83-255-6823-8

Spis treści

Autorzy	XI
Wykaz skrótów	XIII
Bibliografia	XXI
Rozdział I. Materialne i formalne przesłanki tajemnic publicznoprawnych	1
§ 1. Wprowadzenie.....	1
§ 2. Materialne przesłanki tajemnic publicznoprawnych.....	4
§ 3. Przesłanki formalne tajemnic publicznoprawnych.....	10
§ 4. Kontrola przesłanek materialnych i formalnych tajemnic publicznoprawnych przez sądy administracyjne.....	12
§ 5. Wnioski.....	19
Rozdział II. Ochrona informacji niejawnych w orzecznictwie sądów administracyjnych	21
§ 1. Wprowadzenie.....	21
§ 2. Tajemnica państwowa i informacje niejawne oznaczone klauzulą „ściśle tajne” i „tajne”. Przesłanki materialne i formalne objęcia tajemnicą	22
§ 3. Tajemnica służbowa i informacje niejawne oznaczone klauzulą „poufne” i „zastrzeżone”. Przesłanki materialne i formalne objęcia tajemnicą	23
§ 4. Dopuszczalność sądowej kontroli w sprawach związanych z ochroną informacji niejawnych. Możliwość kontroli występowania materialnych i formalnych przesłanek	25
§ 5. Zagadnienia wynikające z orzecznictwa sądowniczo-administracyjnego..	28
I. Możliwość zapoznania się przez sąd z informacjami niejawnymi.....	28
II. Środki stosowane w związku z nienadesłaniem żądanej dokumentacji przez organy w sprawach dostępu do informacji publicznej	30
III. Warunki odmowy dostępu do akt sprawy w postępowaniu administracyjnym (art. 73 i 74 KPA)	33
IV. Powoływanie nieaktualnej ustawy, a także tajemnicy służbowej i tajemnicy państwowej przez organy i sądy administracyjne	36

§ 6. Podsumowanie	41
Rozdział III. Ochrona tajemnic <i>quasi</i>-klauzulowych	43
§ 1. Wprowadzenie.....	43
§ 2. Tajemnica skarbowa	44
§ 3. Tajemnica bankowa	53
§ 4. Tajemnica celna	63
§ 5. Tajemnice zawodowe związane z tajemnicami <i>quasi</i> -klauzulowymi.	66
§ 6. Wnioski.....	69
Rozdział IV. Tajemnice publicznoprawne zawodów prawniczych w orzecznictwie sądów administracyjnych	71
§ 1. Wprowadzenie.....	71
§ 2. Tajemnica radcowska i adwokacka – warunki powołania się na tajemnicę	73
§ 3. Stosunek regulacji tajemnic zawodów prawniczych do innych przepisów.....	76
§ 4. Tajemnica radcowska i adwokacka – dostęp do informacji publicznej.....	78
§ 5. Tajemnica notarialna.....	81
§ 6. Tajemnica komornicza – dostęp do informacji publicznej, relacje z innymi tajemnicami	82
§ 7. Tajemnica prokuratorska – dostęp do akt sprawy prowadzonych przez prokuraturę	84
§ 8. Tajemnica sędziowska	86
§ 9. Podsumowanie	87
Rozdział V. Tajemnice publicznoprawne zawodów medycznych w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych – zagadnienia wybrane	89
§ 1. Wprowadzenie.....	89
§ 2. Problemy zakresu podmiotowego tajemnic zawodów medycznych....	91
§ 3. Stosunek pomiędzy regulacjami tajemnic medycznych a przepisami innych ustaw	93
§ 4. Ograniczenia dostępu do informacji o pacjencie zawartej w dokumentacji medycznej	100
§ 5. Wnioski.....	103
Rozdział VI. Ochrona tajemnic związanych ze świadczeniem usług w zakresie łączności	105
§ 1. Wprowadzenie.....	105
§ 2. Tajemnica telekomunikacyjna.....	105
§ 3. Tajemnica pocztowa	114
§ 4. Wnioski.....	115

Rozdział VII. Tajemnice organów urzędowej kontroli na tle orzecznictwa sądów administracyjnych – uwagi <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i>	117
Rozdział VIII. Tajemnica przedsiębiorcy jako ograniczenie jawności informacji publicznych (w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych)	126
§ 1. Uwagi wstępne.....	126
§ 2. Pojęcie i zakres regulacji prawnej tajemnicy przedsiębiorcy.....	127
§ 3. Przesłanki materialne tajemnicy przedsiębiorcy	131
I. Zakres podmiotowy tajemnicy przedsiębiorcy.....	131
II. Zakres przedmiotowy tajemnicy przedsiębiorcy	135
III. Zakres temporalny tajemnicy przedsiębiorcy.....	140
§ 4. Przesłanki formalne tajemnicy przedsiębiorcy	142
§ 5. Kontrola realizacji materialnych i formalnych przesłanek tajemnicy przedsiębiorcy	145
§ 6. Wnioski	151
Rozdział IX. Prywatność osoby fizycznej jako ograniczenie jawności informacji publicznych (w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych)	153
§ 1. Uwagi wstępne.....	153
§ 2. Pojęcie i zakres prywatności osoby fizycznej jako ograniczenia jawności informacji publicznych.....	156
§ 3. Prawo do prywatności a ochrona danych osobowych	162
§ 4. Anonimizacja dokumentów jako przejaw ochrony prywatności	166
§ 5. Ograniczenia ochrony prywatności a zasada proporcjonalności	169
§ 6. Ograniczenie ochrony prywatności w odniesieniu do informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji	172
I. Pojęcie osób pełniących funkcje publiczne	172
II. Związek informacji z pełnieniem funkcji publicznych	178
§ 7. Ograniczenie ochrony prywatności ze względu na rezygnację osoby fizycznej z przysługującej ochrony	184
§ 8. Wnioski	185
Rozdział X. Szczególne postaci ochrony prawa do prywatności	188
§ 1. Wstęp.....	188
§ 2. Tajemnica korespondencji oraz tajemnica pocztowa korespondencji jako ochrona prywatności i dóbr osobistych.....	189
I. Zakres ochrony i jej podstawy prawne.....	189
II. Tajemnica pocztowa na tle ochrony korespondencji	193
III. Tajemnica korespondencji o charakterze wewnętrznym	195

IV. Tajemnica korespondencji o charakterze zewnętrznym.....	197
1. Ochrona treści korespondencji i ochrona innych informacji z nią związanych	197
2. Korespondencja jako dowód w postępowaniu wyjaśniającym.....	199
3. Tajemnica korespondencji w aspekcie nadania i doręczenia zastępczego	200
V. Konkluzje	201
§ 3. Tajemnica dziennikarska, autorska i inne tajemnice prawa prasowego.....	202
I. Pojęcie i zakres.....	202
II. Udostępnienie danych dziennikarza w aspekcie wyłączenia z art. 3a ust. 2 OchrDanychU	205
III. Problematyka odpowiedniego uzasadnienia udostępnienia danych dziennikarza i występowania prawnie usprawiedliwionych celów odbiorcy danych.....	208
IV. Konkluzje	215
Rozdział XI. Prywatnoprawne ograniczenia jawności w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych	217
§ 1. Wprowadzenie.....	217
§ 2. Orzecznictwo dotyczące pojęcia tajemnicy przedsiębiorstwa	220
§ 3. Orzecznictwo dotyczące zakazu konkurencji.....	227
§ 4. Podsumowanie	240
Rozdział XII. Ograniczenia jawności w zakresie dostępu do akt sądowych w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych	242
Rozdział XIII. Określanie warunków ponownego wykorzystania informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej. Możliwość ponownego wykorzystania baz orzeczeń	255
§ 1. Wstęp.....	255
§ 2. Zakres przedmiotowy i podmiotowy pojęcia ponownego wykorzystania informacji publicznych	256
§ 3. Warunki udostępniania informacji publicznych w celu ich ponownego wykorzystywania	259
I. Uwagi ogólne	259
II. Obowiązki informacyjne podmiotu zobowiązanego. Określenie warunków ponownego wykorzystania informacji publicznej z inicjatywy organu w BIP	263
III. Warunki fakultatywne z art. 23b ust. 2 DostInfPublU.....	266
§ 4. Zagadnienia problemowe.....	269
§ 5. Ponowne wykorzystanie orzeczeń sądowoadministracyjnych	269

Rozdział XIV. Publicznoprawne ograniczenia jawności w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego – klasyfikacja, analiza, ocena	274
§ 1. Wprowadzenie. Specyfika działalności Trybunału Konstytucyjnego a publicznoprawne ograniczenia jawności	274
§ 2. Publicznoprawne ograniczenia jawności w definicjach Trybunału Konstytucyjnego	275
§ 3. Konstytucyjne warunki ingerencji prawodawczej w zasadę jawności	284
I. Znaczenie prawa do informacji publicznej i jego ograniczenia	284
II. Przesłanki ograniczeń dostępu do informacji publicznej.....	289
III. Ochrona wolności i praw innych osób	292
IV. Inne tajemnice chronione jako przesłanka ograniczenia prawa do informacji.....	297
V. Wnioski	299
§ 4. Wpływ orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na kształtowanie się prawa do informacji oraz wyjątków od jawności w sferze stanowienia i stosowania prawa.....	302
§ 5. Podsumowanie	303
Rozdział XV. Odpowiedzialność karna za naruszenie prawa do informacji publicznej a prawnokarne konsekwencje naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy	305
§ 1. Uwagi ogólne	305
§ 2. Odpowiedzialność karna za nieudostępnienie informacji publicznej	306
§ 3. Odpowiedzialność karna za udostępnienie informacji podlegających ochronie.....	315
§ 4. Podsumowanie	321
Rozdział XVI. Znaczenie orzecznictwa w sferze publicznoprawnych ograniczeń jawności. Wnioski końcowe	323
§ 1. Przyczyny i źródła ograniczeń jawności.....	323
§ 2. Skuteczność ochrony publicznoprawnej i prywatnoprawnej	328
§ 3. Zagadnienie nadregulacji tajemnic publicznoprawnych. Możliwości zmian.....	330
§ 4. Okresowe przeglądy postlegislacyjne w zakresie tajemnic publicznoprawnych. Znaczenie orzecznictwa sądowniczoadministracyjnego	337
Indeks rzeczowy	343